

ลภยศ

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๔๕๘. เรื่อง “สงสัย”

กราบนมัสการหลวงพ่อกุณ มีข้อสงสัยขอถามหลวงพ่อดังนี้

๑. การที่เอาพระเครื่องหรือเหรียญพระเครื่องมาทำการพาณิชย์ บาปหรือไม่ (ด้วยเจตนาไม่ให้ผู้อื่นถูกหลอกว่าเป็นเหรียญปลอม เอาแต่เหรียญจริงแท้ให้กับคนที่อยากเอาไปบูชาเท่านั้น) แต่เอากำไรบ้างเล็กน้อย บาปไหม

๒. การเลี้ยงสัตว์สวยงามเพื่อค้าขายเป็นการค้าชีวิตผู้อื่น แบบนี้บาปไหม (ซึ่งมันก็มีสัตว์ตายบ้างบางตัวที่เลี้ยง) ซึ่งสัตว์ที่ตายก็ไม่ได้เอามากิน แต่เอาให้ผู้อื่นเอาไปกินแทน แบบนี้บาปไหม

กราบขอขอบคุณ

ตอบ : ถามเรื่องบาปบุญคุณโทษ ถ้าถามเรื่องบาปบุญคุณโทษนะ สิ่งทีบาปบุญคุณโทษ มันเป็นปัญหาสังคม มันเป็นปัญหามาตั้งแต่ต้น มันเป็นปัญหาตั้งแต่ต้น เห็นไหม เพราะอะไร

เพราะเวลาคนเกิดมา คนเกิดมาต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้ามีปัจจัยเครื่องอาศัยต้องทำมาหากิน พอทำมาหากินขึ้นมาแล้ว เวลาทำมาหากิน เวลามันตกทุกข์ได้ยากไง ถ้าไม่มีจะกินแล้ว เวลามันเครียดขึ้นมามันทำได้ทุกอย่างนะ จี๊ ปล้น ชิงทรัพย์ มันทำได้ทั้งนั้นนะ เพราะอะไร เพราะมันต้องการเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง

เวลาคนจิตใจที่มันอ่อนแอ เวลาขัดสนขึ้นมา ลักชิงวิ่งราว มันเป็นปัญหาไปทั้งหมดนะ ปัญหานี้คือปัญหาหาปัจจัยเครื่องดำรงชีวิตๆ สิ่งทีถ้ามันเป็นปัญหามา เวลาคคนตกทุกข์ได้

ยากขึ้นมา เวลาทำอะไรก็ขึ้นมาก็บอกว่าเพื่อเอาไว้หากิน เอาไว้หาอาหาร แต่ถ้าตอนนี้นะ ติดหนี้ การพนัน หาเงินเสพยาบ้า

เวลาคนศีลธรรมมันตกต่ำ ศีลธรรมมันอ่อนแอ มันเป็นไปได้หมดนะ ถ้ามันเป็นไปได้ หมด มันเป็นเรื่องอยู่คู่ประจำโลก

แต่พอมีศาสนาขึ้นมาไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา วางธรรม และวินัยนี้ไว้ การทำคุณงามความดีไง อนุพุพิกขา ถ้าคนเราโดยปกติให้ทำบุญสุนทาน ถ้า ทำบุญสุนทานแล้วมันเป็นบุญกุศล มันเป็นบุญกุศลแล้วมันไปเกิดเป็นเทวดา ถ้าเกิดเป็นเทวดา แล้ว เทวดาก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง พอเกิดเป็นเทวดาแล้วให้ถือเนกขัมมะ ให้ถือเนกขัมมะ เนกขัมมะอุเบกขานั้นแหละ

เนกขัมมะ เนกขัมมบารมี คือบารมีออกบวช จะออกประพฤติปฏิบัติ จะออกเอาจริงเอา จังขึ้นมา ก็ให้ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าประพฤติปฏิบัติมันก็เข้าสู่อริยสัจ ถ้ามันเข้าสู่อริยสัจ มัน ก็แก้ที่ต้นปัญหา แก้ที่ต้นปัญหา

ปัญหาของคนคือมีกิเลสต้นหาความทะยานอยาก คือความเห็นแก่ตัว ถ้าความเห็นแก่ ตัว ความเห็นแก่ตัวแล้วไม่รู้จักรู้ว่าความเห็นแก่ตัวนั้นเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิด ถ้ามันไม่เห็นความเห็น แก่ตัวว่าเป็นสิ่งที่ถูกหรือผิด ความเห็นแก่ตัวนั้นมันก็แสวงหาผลประโยชน์ แสวงหาผลประโยชน์ มันก็ว่าเป็นผลประโยชน์ของมัน ถ้าว่าเป็นประโยชน์ของมันแล้ว มันก็สร้างบาปสร้างกรรมไง

สิ่งที่ได้มามันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัยดำรงชีพ แต่ที่มันได้มา ได้บุญและบาปมา บุญและ บาปจะเป็นสมบัติติดหัวใจดวงนั้นไป สมบัติของหัวใจมันมีบุญและบาปเท่านั้น ถ้าบุญกุศล ขึ้นมา มันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันก็ทุกข์มันก็ยากอย่างนี้แหละ แต่ถ้ามันมีบุญขึ้นมาจะ มันก็มีขันติบารมี มีความอดทน มีการกระทำขึ้นมา

ทำความดีมีคนขึ้นหน้าตาดินนินทาทั้งนั้นนะ ทำความดีไม่มีใครขึ้นชมเลย เขาตาดินนินทา ทั้งนั้นนะ แต่ใครทำบาปอกุศล แต่ประสบความสำเร็จในชีวิต ยกมือไหว้

อย่าไปไหว้มันนะ อย่ายกมือไหว้คนชั่วโกง

เห็นไหว้กันแปลกเลย

นี่มันเป็นเรื่องปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อดำรงชีวิตไง ถ้าดำรงชีวิตขึ้นมา เวลาเราทำธุรกิจการค้า เราทำหน้าที่การงานขึ้นมาก็เพื่อหาปัจจัยเครื่องอาศัยดำรงชีวิตนี้แหละ ทีนี้เพื่อหาปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อดำรงชีวิต แต่ดำรงชีวิต จิตใจสูงหรือจิตใจต่ำ

ถ้าจิตใจมันสูง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนะ อย่างว่าแต่ฆ่าสัตว์ ห้ามขายเครื่องกำจัดสัตว์ ให้อุปการะเครื่องมือล่าสัตว์ นี่ยังเป็นมิจฉาอาชีวะเลย มิจฉาอาชีวะคือค้าเครื่องมือล่าสัตว์นะ เครื่องมือล่าสัตว์ ใครค้าใครขายนั่นนะมิจฉาอาชีวะ เพราะมันไปทำลายชีวิตของคนอื่น

นี่ในพระไตรปิฎกนะ ไม่ได้พูดเอง

สัมมาอาชีวะไง สัมมาอาชีวะ แล้วสัมมาอาชีวะนะ ในพระไตรปิฎกนะ สัมมาอาชีวะ สิ่งที่เป็นถูกต้องชอบธรรมคืออะไร ชาวนา ปลุกข้าวทำนา ทำไร่ไถนาเนะแหละสัมมาอาชีวะ แต่ในสมัยปัจจุบันนี้ ชาวนาเป็นทุกข์ของแผ่นดินเลยละ

ชาวนา ชาวไร่ เพราะกำหนดราคาสินค้าไม่ได้ ราคาสินค้า ผู้ที่กำหนดคือผู้รับซื้อ พอรับซื้อขึ้นมา ชาวไร่ชาวนามีความทุกข์ความยากมาก

แล้วเวลารู้ว่า อาชีพสุจริตคืออาชีพอะไร

ชาวนา นี่ในพระไตรปิฎกนะ แล้วดูชาวนาสี ชาวนาที่ทุกข์ยากเพราะหนี้สินมันดันพันตัว เพราะอะไร เพราะอยากได้ผลผลิตเยอะๆ แล้วก็ใส่ปุ๋ยนะ ภูหนี้ยืมสินมาลงปุ๋ยใส่เข้าไป แล้วเวลาขายขาดทุนทั้งนั้นนะ อาชีพสุจริต ทำไมไม่เป็นอาชีพเหยื่อในวงจรธุรกิจเลย

นี่พูดถึงว่า สิ่งที่เป็นมันเป็นปัญหาสังคม ถ้าเป็นปัญหาสังคมแล้ว เห็นไหม นี่เวลาคำถาม

การที่เอาพระเครื่องหรือเหรียญพระเครื่องมาทำการค้าพาณิชย์ บาปหรือไม่

เพราะว่าแค่คำถามมันก็บอกอยู่แล้วว่าสำนึกมันก็มีอยู่ อาชีพที่มันดีงามอย่างอื่น ถ้าเราจะทำอย่างอื่นก็ได้ แต่ถ้าเราทำมาแล้วทุกอย่าง อย่าง แล้วมันมีคนเยอะแยะมาก ในวงจรธุรกิจเครื่องรางของขลัง ถ้าคิดเป็นจำนวนเงิน มากมายมหาศาล คิดถึงวงการธุรกิจ หล่อเลี้ยงสังคม

มากมาย หล่อเลี้ยงครอบครัวทุกๆ ครอบครัวที่มีอาชีพอย่างนี้เยอะเยอะไปหมดนะ นี่ก็เป็นอาชีพหนึ่ง

ทีนี้จะบอกว่าบาปหรือไม่ บาปหรือไม่ บาปหรือไม่

ถ้าเราบอกว่าไม่ เราก็ทุจริตนะสิ เราเป็นพระ เราพูดตรงไปตรงมา ถูกคือถูก ผิดคือผิด อาชีพถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง มันชัดเจนอยู่แล้วโดยพระโอรุฐ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในธรรมและวินัย ในพระไตรปิฎก คำเครื่องล่าสัตว์ คำเครื่องจับสัตว์ เป็นมิจฉาอาชีพะ ถ้าเป็นมิจฉาอาชีพะขึ้นมา เราทำไปทำไม

ถ้าคนที่มีเจตนาเป็นคนที่จิตใจสูงส่ง ถ้าจิตใจเราเป็นปุถุชนคนหนา เราต้องทำ เพราะเราทำเพราะเราเลี้ยงชีพ เราทำแล้วมันเป็นความสุจริต นั่นก็เป็นปัญหาสังคม มันไม่ผิดกฎหมายไง สมาคมพระเครื่อง ลองไปขัดแย้งเขาสิ เงินทองเขามากมาย แล้วข้าราชการทุกหน่วยงานขอบส่ของพระ เขาก็มีผลประโยชน์ร่วมกันในสังคมทั้งหมดนะ แล้วใครบอกมันผิดละ

แต่ถ้าเอาสัจจะเอาความจริงในหัวใจความรู้สึกนึกคิด ผิดไหม ถ้าเอาความจริง ถ้ามันมิจฉา มันเป็นความผิด ทำทำไม

นี่พูดถึงว่าสังคมที่มันหยาบละเอียดยัง แล้วสังคมที่หยาบละเอียดยะ เวลาบอกว่าถ้าหยาบละเอียดยะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เทวทัตขอปกครองสงฆ์ ท่านไม่ให้ปกครอง ท่านบอกว่า แม้แต่พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะท่านยังไม่ให้ปกครองเลย ท่านให้สงฆ์ปกครองสงฆ์

แล้วสงฆ์ปกครองสงฆ์ เวลาปกครองสงฆ์ แล้วสงฆ์ก็ทำกันเอง สงฆ์ก็ทำเครื่องรางของขลังออกเยอะเยอะไปหมดนะ แต่สงฆ์ที่ดั่งามก็มี เพราะในสังคมทุกสังคมมีทั้งคนดีและคนชั่ว จะชี้ว่าถูกและผิด ขาวและดำไปเลย มันเป็นการขัดแย้งกับปัญหาสังคม เพราะสังคมมันเทาๆ เทาๆ ทั้งนั้นนะ

สิ่งที่เป็นเทาๆ นะ ทีนี้ถึงบอกว่า สิ่งที่เขาบอกว่า

๑. การที่เอาพระเครื่องหรือเหรียญพระเครื่องมาทำเป็นการพาณิชย์ บาปหรือไม่ (ด้วยเจตนาที่ไม่ให้ผู้อื่นถูกหลอกว่าเป็นเหรียญปลอม เอาเหรียญจริงแท้ให้กับคนที่เขาอยากบูชาเท่านั้น) แต่ก็เอากำไรบ้างเล็กน้อย

เพราะคิดว่าถ้าเราไม่ทำ เห็นไหม ในสังคมทุกสังคมมีทั้งคนดีและคนเลว ในสังคมของพระเครื่องก็ยังมีพระเครื่องปลอม พระเครื่องที่ทำเทียมขึ้นมา พระเครื่องที่หลอกหลวง

เวลาท่องเที่ยวณะ การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจีน เวลาเขามาประมุขวัดเลย แล้วเขาทำกันเอง นั่นเครื่องรางของขลัง เอาไปขายพวกเขาตัวเอง ขายความเชื่อ

เขามาจากต่างประเทศ เขามาเที่ยววัฒนธรรมประเพณีของชาวไทย แล้วประเพณีวัฒนธรรมของชาวไทย เขาเชื่อกันว่ามีเครื่องรางของขลังแล้วมันศักดิ์สิทธิ์ เขาก็ซื้อกัน

นี่ว่าเราทำแต่ของจริงทั้งสิ้น ไม่มีของปลอม

มันมีทั้งของจริงและของปลอม ขนาดของจริงนะ ของจริง พระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่ง พระพุทธรูปมันเป็นแค่สัญลักษณ์ สัญลักษณ์ที่เราไว้เป็นตัวแทน

เครื่องรางของขลังก็เหมือนกัน เครื่องรางของขลังมีพุทธคุณนะ ขลังมาก แล้วกำหนดพุทโธๆ พุทธานุสติเลย มันไม่ต้องใช้อะไรเลย ใช้ลมหายใจ ใช้สติ ใช้กำลังของเรา นี่พูดถึงว่า ถ้าพูดถึงวงกรรมฐานนะ

วงกรรมฐานๆ เขาเรียกว่าวงกรรมฐานเฉยๆ แต่มันกรรมฐานจริง กรรมฐานจอมปลอม พระจริงหรือพระปลอม

เราสงสารเขาไม่ให้โดนหลอก เราใช้เครื่องรางของขลังที่เป็นของจริง แต่ก็เอากำไรเล็กน้อย

มันอยู่ที่จิตใจสูงต่ำ มันเป็นขั้นๆ ไป นี่พูดถึงมันเป็นปัญหาสังคม แล้วจะชี้ถูกชี้ผิด แล้วต้องให้ถูกต้องชอบธรรมไปไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร เพราะระบบขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ใ้โฮ! เงินทองมากมาย

แต่เวลาเอาสัจจะเอาความจริงนะ ทุกคนเวลาเป็นสมบัติของใจ บุญและบาปเท่านั้น
จริงหรือเท็จเท่านั้น รู้อยู่แก้ไข ความลับไม่มีในโลก ผู้ทำนั้นแหละรู้

๒. การเลี้ยงสัตว์สวยงามเพื่อการค้าขาย เป็นการค้าชีวิตผู้อื่นหรือไม่ บาปหรือไม่ ซึ่งมันเป็นสัตว์ที่ตายบ้าง บางตัวก็เอาไปเลี้ยง แล้วสัตว์ที่ตายแล้วก็ไม่ได้เอาไปกิน แต่ให้ผู้อื่นเอาไปกินแทน แบบนี้บาปหรือไม่

ชีวิตของเขา แล้วชีวิตของเรา สิ่งที่เราค้าเราขาย เรื่องการค้าขายนี้ก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ เรื่องอาชีพ ถ้าเราไม่มีอาชีพ เราทำอาชีพนี้อยู่ เราก็ทำของเราไป ถ้าอาชีพนี้เราทำของเราไป ถ้าเรามีสติปัญญาสามารถเปลี่ยนแปลงได้ สามารถแก้ไขได้ เราจะทำอาชีพที่ดีงามกว่านี้ อาชีพที่รุ่งเรืองไปกว่านี้ ถ้ามันมีโอกาสไง

คนเกิดมาปากกัดตีนถีบกันทั้งนั้นนะ คนทุกข์ คนจน คนเข็ญใจมากมายมหาศาล ในพระไตรปิฎกนะ มันมีขทาน ขทานเป็นคนชั้นต่ำในสังคมอยู่แล้ว แล้วขทานเขามีครอบครัว เวลาเขามีท้องขึ้นมา ไปขทานแล้วไม่ได้กินเลย เวลาคลอดออกมา ถ้าอุ้มเด็กน้อยไปไม่เคยได้กิน แต่ถ้าเอาเด็กทิ้งไว้ก่อนแล้วไปขทาน ยังพอได้กินบ้าง นี่เวลาบาปกรรมมันให้ผลนะ

เวลากุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา การเกิดไม่โทษพ่อโทษแม่ ไม่โทษใครทั้งสิ้น โทษตัวเอง กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา จิตปฏิสนธิจิตมันมาเกิดเอง เกิดโดยบาปกรรม เกิดโดยบุญกุศล เกิดโดยความพร้อมเพรียง นี่ความชอบธรรม

นี่เหมือนกัน เวลาเกิดดี เกิดชั่วไง ฉะนั้นว่า ชีวิตสัตว์ๆ

แล้วพอเราเกิดมา เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์มีสมอง มนุษย์มีทางเลือกมากมายมหาศาล จะทำสิ่งใดก็ได้ เป็นสิทธิของความเป็นมนุษย์นั้น

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เวลาคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย ทุกคนต้องเกิด แก่ เจ็บ ตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น เราก็ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายทั้งสิ้น สัตว์มันก็ต้องเกิด ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตายเหมือนกัน ถ้ามีสติปัญญา เห็นไหม

สังคมไทย นี่มันก็เป็นธุรกิจหนึ่งนะ ปล่อยนง ปล่อยปลา ก็เป็นธุรกิจหนึ่งเหมือนกัน เวลาเป็นธุรกิจใจ

ทีนี้บอกว่า ถ้าสังคมมันเป็นเรื่องธุรกิจ มันเป็นเรื่องวัฒนธรรม นี่มันก็สังคมชาวพุทธ เพราะความเชื่อ เพราะมีศรัทธาความเชื่อมั่นถึงเป็นแบบนั้นไง แต่ถ้ามีอำนาจวาสนานะ เขาศึกษาแล้วค้นคว้า วาง วาง วาง

เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านออกประพฤติปฏิบัตินะ คนดูถูกเหยียดหยามทั้งนั้นนะ

ประวัติหลวงพ่อบุญ เดิมท่านก็ถือเงินใจ แต่ถ้าถือเงินแล้ว ศีลสมาธิสติปัญญาใจ ธรรม และวินัย ภิกษุห้ามจับต้องเงินและทอง ท่านก็ถือเงินอยู่นะ แต่ท่านสละของท่านที่หลัง แล้วสละต่อพระเพื่อนกันด้วย กระเป๋าเงินนี้วางไว้เลย ให้ท่านเอาไป แล้วตอนนี้ให้เป็นพยานด้วยว่าผมจะไม่หยิบจับอีกเลย นี่เวลาคนมันพัฒนาขึ้น

หลวงพ่อบุญนี่แหละ ไปอ่านประวัติหลวงพ่อบุญ แต่เดิมท่านก็ถือเงินถือทองเหมือนกัน แต่สุดท้ายแล้วท่านก็สละวาง เพราะในพระไตรปิฎก ธรรมและวินัย คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ไม่ใช่เป็นแบบนี้ แต่สังคมมันเป็นแบบนี้ไป มันเป็นอย่างนี้ไปเพราะสังคมมันเสื่อมถอย

พระพุทธศาสนาไม่เสื่อม คนต่างหากเสื่อม

เราก็ดูเอาว่าวาสนาเสื่อมๆ

ศาสนาไม่เคยเสื่อม ศาสนาเป็นศาสนาวนยังคำ แต่บุคคล บุคลากรในศาสนาต่างหากนี่ไง เวลาผู้ที่ทำลายพระพุทธศาสนาก็ภิกษุท่านนั้น พระภิกษุนี้ตัวสำคัญ แล้วก็ไปอ้างนู่นอ้างนี้ มันเป็นคนละเรื่องกัน มันต้องเรื่องของตัวเราเอง

นี่เหมือนกัน การค้าสัตว์สวยงามต่างๆ จะบาปหรือไม่

เวลาคนที่เขามีธุรกิจ ร้อยแปด ธุรกิจ เขาบอกว่าเขาไม่ได้ฆ่าสัตว์ เขาทำอาหารคน อาหารต่างๆ ร้อยแปด นั่นเรื่องของเขา แต่ถ้าเราทำได้ ใครมีอำนาจวาสนาก็ไม่ทำ

ถ้าเรามีศีล เราจะถือศีลด้วยสติด้วยปัญญา เราไม่ใช่ถือศีลด้วยความซื่อป้อ เกรงตรงจนไม่รู้จักต้นจักปลาย

เราถือศีลของเราด้วยสติด้วยปัญญาของเรา สิ่งใดที่มันผิดหรือว่าเรารู้อยู่แก่ใจ เราหลบ หลีกเอาเอง

แล้วอยู่ในสังคมไง เขาชี้หน้าเลยละ ไม่เป็นพวกเดียวกัน ไม่ทำเหมือนกัน

นั่นมันกรรมของสัตว์ไง เวลากรรมของสัตว์ มันทั้งฝูงมันตกรอกอเวจีไป เราจะไปกับมัน ไช้ไหม ถ้าเราไม่ไปกับมัน เราก็หลีกเร้นของเรา

นี่พูดถึงว่าการค้าสัตว์

การค้าสัตว์มันการค้าชีวิต คำถามมันบอกในตัวมันเอง แล้วคนที่เขียนมานี้ก็รู้อยู่แก่ใจ เพียงแต่จะหาคนรับรอง

รับรองก็รับรองแบบพระพุทธศาสนา หยาบ กลาง ละเอียด

คนที่หยาบๆ มันก็สติสัมปชัญญะ ความระลึก ความชวนชวยในการหลบหลีก มันไม่มี สติปัญญา มันก็เป็นไปกับเขา แต่ถ้าวินโหมมันระลึกได้ มันทำได้นะ มันละ มันวาง มันละ มันวางนะ มันจะพัฒนาตัวมันขึ้นไป

เพราะเราเกิดกับสังคม เราเป็นคน ไปอยู่ออกจากคนไป เป็นไปไม่ได้ เว้นแต่ไว้พระ ปฏิบัติที่ออกประพฤติปฏิบัติไปคนเดียวๆ ไปแบบนอแรด ไปแบบนั้นก็ไปศึกษาให้มันจริงจัง ขึ้นมา สุดท้ายแล้วครูบาอาจารย์เราก็บิณฑบาตฉันทุกวันนะ

เราเกิดเป็นคนอยู่ในสังคมของมนุษย์ แต่มนุษย์นั้นเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐ มนุษย์ อาชาไนยมากน้อยขนาดไหน แล้วมีความสามารถ มีการกระทำมากน้อยขนาดไหน ถ้ามัน กระทำได้ ปัจจัตตัง สันติฎฐิโก เป็นสมบัติส่วนตนของบุคคลคนนั้น จบ

ถาม : ข้อ ๒๔๕๙. เรื่อง “คำถามโง่ๆ”

กราบนมัสการหลวงพ่อ เนื่องด้วยพึ่งเทศน์ต่อเนื่องมาหลายสัปดาห์ ท่านเมตตาเทศน์ มาโดยตลอดในเรื่องของความโง่เขลาของคนที่สนใจต่อลภยศสรรเสริญ ซึ่งเมื่อเกษียณแล้วก็ จบ จึงนับเป็นสมบัติทางโลกที่ควรเว้น

ปัญหาคือ มนุษย์ถือเป็นสัตว์สังคม ถูกกำหนดให้อยู่รวมกันเป็นกลุ่มเพื่อความพึ่งพาอาศัยกัน มีครอบครัว เพื่อนฝูง วงศ์ตระกูล ที่ถูกบ่มเพาะอบรมมาให้เราประพฤติปฏิบัติตนเพื่อรักษาไว้ซึ่งหน้าตาทางสังคม เพื่อประโยชน์แก่บรรพบุรุษ รวมถึงตัวเรา และคนที่แวดล้อมเรา

การเลือกเส้นทางที่มุ่งไปสู่ลาภยศสรรเสริญ ดูเหมือนจะเป็นทางที่ง่ายกว่า เป็นรูปธรรมที่จับต้องได้และประสบความสำเร็จได้ง่ายกว่า อีกทั้งยังทำให้เราวางตัวอยู่ในครอบครัวได้อย่างราบรื่น ไม่ถูกครอบครัวตำหนิติเตียนจากบรรดาพ่อแม่พี่น้องและญาติบรรพบุรุษ

ในขณะที่การเลือกทางแห่งการปฏิบัติธรรม แน่แน่นอนว่า หากก้าวข้ามอุปสรรคต่างๆ ไปได้ ย่อมจะพบกับความสุขที่ยั่งยืนมั่นคง แต่ปัญหาคือ ใครจะรับประกันได้ว่าถ้าเลือกเส้นทางนี้แล้วเราจะประสบความสำเร็จ

เนื่องจากสังคมไทยวัดค่าของคนที่ประสบความสำเร็จในกรอบธรรมเนียมค่านิยมตามมาตรฐานสังคม เช่น สอบได้ที่หนึ่ง ถือว่าคุณประสบความสำเร็จ เป็นต้น ความสำเร็จทางธรรมวัดกันที่ตรงไหน จุดไหนคือสิ่งที่บ่งชี้ว่าคุณมาถูกทางแล้ว ปฏิบัติถูกต้องไม่หลงทาง เหมือนดังที่ได้ฟังคำถามที่ใครหลาย ๆ คนถามหลวงพ่อกันมา ซึ่งพอจะสรุปได้ว่า ล้วนแล้วแต่ยังไม่สามารถก้าวข้ามพ้นบันไดขั้นแรกไปได้เลย

แล้วเราจะมีวิธีใดที่จะสามารถรับมือเพื่อให้จิตใจเข้มแข็งทนต่อคำเยาะเย้ย เย้ยหยันถากถางของคนรอบข้างในครอบครัวได้ โดยเฉพาะกับเด็กๆ ที่กำลังจะเติบโตมา หากอบรมให้เขาไม่สนใจเรื่องทางโลก เขาก็จะมีวิธีการรับมือกับการต่อว่าของผู้ใหญ่รอบข้างได้อย่างไร

กราบขอพระคุณหลวงพ่อย่างสูง

ตอบ : โอ้โฮ! คำถามยาวเหยียดเลย ยาวเหยียดในปัญหาทางสังคม ปัญหาสังคมทั้งนั้น ถ้าเป็นปัญหาสังคมทั้งนั้นๆ แล้วคนเกิดมา เห็นไหม คนเกิดมาแล้วอยู่ที่อำนาจวาสนาเลย แต่คนส่วนใหญ่ คนส่วนใหญ่เกิดมาโดยการอบรมบ่มเพาะจากพ่อจากแม่ ถ้าอบรมบ่มเพาะจากพ่อจากแม่ พ่อแม่อยากให้เป็นอย่างนั้น อยากให้จบวิศวะ อยากให้เป็นนายร้อยตำรวจ อยากให้เป็นนายทหาร อยากหมดเลย แล้วเครียดมาก ลูกๆ มันก็เครียด

แล้วมีวาสนาหรือไม่มีวาสนา

หลายๆ คนหลายคน เรียนตามใจพ่อแม่อยากได้ แต่ตัวเองไม่ชอบเลย นี่ก็ปัญหาสังคม แล้วปัญหาสังคม คนที่เป็นพ่อเป็นแม่ คนที่เป็นพ่อเป็นแม่ขึ้นมา เราเคยพ่อแม่ต้องการปรารถนาอย่างไรแล้ว เวลาเราเติบโตขึ้นมา เรามีครอบครัว เวลาเรามีลูกมีเต้าขึ้นมา ลูกอยากเป็นอะไรก็ได้ ขอให้ลูกมีความสุข

ความสุขต่างหาก

นี่เป็นปัญหาพ่อกับแม่ นะ ปัญหาพ่อกับแม่ เลย ลูกจะเรียนอะไรก็ได้ เพราะอะไร เพราะไม่ต้องแบกหน้าตาของพ่อแม่ไว้

โอ้โฮ! ต้องแบกหน้าตาพ่อแม่ไว้เลยนะ จะต้องจบหมอ ต้องเป็นนายร้อย แบกไว้ทั้งหมดนะ

เขาชอบอะไรก็ได้ เพราะวิชาชีพเดี๋ยวนี้ทำอะไรก็ได้ที่ทำแล้วเขาเลี้ยงชีพของเขาได้ แต่ขออย่างเดียวเท่านั้นนะ ขอให้เป็นคนดี

ความเป็นคนดีสำคัญมาก ความเป็นคนดี ครอบครัวเราไม่กระทบกระเทือน ถ้าครอบครัวเรากระทบกระเทือนขึ้นมา ถ้าทำสิ่งใดผิดกฎหมาย ถ้ากฎหมายยื่นมือเข้ามา ถ้ามีความผิด พ่อแม่ต้องชดใช้ไหม เด็กแว้นตอนนี้อยู่เอาพ่อแม่ติดคุกด้วยนะ ไข่เด็กแว้นๆ พ่อแม่มีความผิดด้วย

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าพูดถึงว่าอบรมบ่มเพาะขึ้นมาในครอบครัวของตน ถ้าในครอบครัวของตน แล้วนี่เป็นปัญหาสังคมเลย นี่ปัญหาสังคมนะ แก่ออยู่กับโลกนะ แล้วถ้าครอบครัวใดมีลูกมีเต้าอยากออกประพฤติปฏิบัติ ตายเลย แล้วครอบครัวอยู่อย่างไร

ในสังคมทุกสังคม แม้แต่ในสมัยพุทธกาล พระรัฐपालัง พระรัฐपालเป็นลูกชายคนเดียว นะ เป็นลูกชายคนเดียวของเศรษฐี พ่อแม่เป็นเศรษฐี มีเพื่อนมากมาย สุดท้ายแล้วไปพึ่งเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วอยากบวชมาก พ่อแม่ไม่ให้บวช พ่อแม่ไม่ให้บวช อดข้าวเลย ประชดชีวิตเลย

พ่อแม่พูดขนาดไหน ลูกก็ไม่ฟัง พ่อแม่ก็ต้องไปตามเพื่อนของลูกมาให้ช่วยพูด แล้วเพื่อนกับลูกชาย เขาเป็นเพื่อนสนิทกัน เขารู้จักกัน แล้วเพื่อนก็มาบอกพ่อแม่ อยากเห็นหน้าลูกใหม่ ถ้าอยากเห็นหน้าต้องให้บวช ถ้าไม่ให้บวช ลูกตายแน่ๆ เลย

สุดท้ายแล้วพ่อรู้ถึงเหตุผล พ่อแม่รู้เหตุผลก็ให้บวชไป บวชไปประพฤติปฏิบัติ ประพฤติปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์นะ

พอเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เพราะเป็นพระอรหันต์แล้วถึงกลับมาเยี่ยมพ่อเยี่ยมแม่ ถ้าไม่
เป็นพระอรหันต์นะ กลับมาเยี่ยมพ่อเยี่ยมแม่นะ มันก็มีแต่น้ำตา มีแต่ความทุกข์ มีแต่ความ
ระทมตรอมใจ

แต่เนี่ยเพราะเป็นพระอรหันต์ไง กลับมาโปรดพ่อโปรดแม่ ไปเยี่ยมพ่อเยี่ยมแม่ พ่อแม่ชน
ทรัพย์สินแก้วแหวนเงินทองเต็มเลย มากองไว้ที่บ้าน แล้วถามพระรัฐपालลูกชาย เงินทองนี้เป็น
ของพ่อของแม่ พ่อแม่ก็มีลูกคนเดียว ลูกคนนี้ก็ไปบวชเป็นพระแล้ว เป็นพระแล้ว แล้วขอปรึกษา
ลูก พระลูกชายว่า ทรัพย์สินเงินทองอย่างนี้จะทำอย่างไร

ลูกชาย พระรัฐपालบอกว่า ให้เซ็นใส่ล้อ แล้วไปดัมป์ทิ้งใส่แม่น้ำเลย

พ่อแม่ทำใจอย่างไร เพราะอะไร เพราะพ่อแม่ติดที่ทรัพย์สินไง แต่พระอรหันต์ท่านจะไป
ติดอะไร แต่ถ้าไม่เป็นพระอรหันต์ทุกข์ยากขนาดไหนนะ เห็นทรัพย์สินเงินทองก็ขาสั่นแล้ว

แล้วเนี่ยพระอรหันต์ไง ให้เอาทรัพย์สินนั้นไปใส่แม่น้ำลำคลอง ดัมป์ใส่แม่น้ำลำคลองไป
เลย เพราะมันเป็นแร่ธาตุ มันผูกมัด นี่ไง สิ่งทีอสรพิษๆ มันกัดหัวใจของคน มันกัดหัวใจของ
เจ้าของ มันความทุกข์ความยากให้คน ให้เจ้าของมัน แต่ไอ้แก้วแหวนเงินทองมันไม่มีชีวิตนะ
มันไม่รู้เรื่องเลย

นี่ตัวอย่าง ตัวอย่างที่ว่า เกิดเป็นลูกเศรษฐีอยากจะทำบวชแสนทุกข์แสนยาก แล้วออก
บวชได้ยาก

พระกัศสปะไง เอาใจพ่อเอาใจแม่ พ่อแม่ก็อยากให้มันครอบครัว อยากมีครอบครัวก็อีก
ครอบครัวหนึ่ง ภรรยาก็มีความคิดเหมือนกัน พ่อแม่ก็มีความคิดเหมือนกัน ลูกสองคนมันตกลง
กัน เราจะแต่งงานปลอมๆ แต่งงานกันให้พ่อแม่มีความสุข แล้วเราสัญญากันว่าเราถือ

พรหมจรรย์ ถือพรหมจรรย์ทั้งคู่ อยู่ด้วยกันมา ถือพรหมจรรย์มา จนพ่อแม่ทั้งสองฝ่ายตายหมด
ทรัพย์สมบัติแจกๆ

เหมือนพระรัฐपालเลย พระรัฐपालบอกให้เอาทรัพย์สินไปต้มปีทิ้งแม่น้ำเลย

ไฉนแจ้แจ้แจ้ อยู่ ๗ วันนะ พระกัสสปะกับภรรยาแจกทรัพย์สินเดิมของตน แจกอยู่อย่าง
นั้น แจกจนหมด แล้วออกบวช พอออกบวช ออกบวชมีอายุแล้ว มีอายุแล้วไปขอกรรมฐานองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้กรรมฐานไปแล้วนะ ไป
ประพฤติปฏิบัติจนเป็นพระอรหันต์

ไฉที่ว่าทรัพย์สินในบ้าน ไฉ้ที่การประพฤติปฏิบัติ ไฉ้มันเป็นปัญหาครอบครัวของเรา
แต่ปัญหาครอบครัวของวิภูษะ ครอบครัวของผู้ที่มีอำนาจวาสนาที่จะออกประพฤติปฏิบัติ เขา
ต้องขาดจากพ่อแม่ไปเลย แล้วพ่อแม่มีทรัพย์สิน พ่อแม่มีหน้ามีตาในสังคมนะ

นี่ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา พระเจ้าสุทโธทนะ
นิมนต์กลับมาเทศน์โปรดว่าการใด ถือว่าเป็นลูกใจ ไม่ได้นิมนต์ไว้ฉันเข้าใจ องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าออกบิณฑบาต

พระเจ้าสุทโธทนะเป็นกษัตริย์ ไปตักหน้าเลย ลูก ลูกทำไมทำศกัศศี ทำลายพ่อขนาดนี้
มาเป็นขอทานได้อย่างไร ก็เป็นถึงมหากษัตริย์ เป็นกษัตริย์ปกครองเขา มาขอทานได้อย่างไร

อ้าว! ก็พ่อไม่นิมนต์นี่ ถ้าพ่อนิมนต์ก็รับนิมนต์ของพ่อ ก็ไม่มีใครนิมนต์ แล้วจะไปฉันข้าว
ที่ไหน ก็ต้องบิณฑบาต มันเป็นกิจของพระพุทธเจ้า

คำว่า “บิณฑบาต” ทำลายพ่อแม่หมดเลย มาขอทานเขากินนะ แต่พระพุทธเจ้ามาโปรด
สัตว์ เขาใส่บาตรพระพุทธเจ้า เขาได้บุญได้กุศล เขาได้ไปเกิดเป็นเทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม
เขาใส่บาตรแล้วเขามีความสุขในใจของเขา เขามาโปรดสัตว์ เขาไม่ได้มาขอทาน

นี่ถ้าพูดถึงถ้าเป็นสัจจะเป็นความจริง นี่เป็นข้อเท็จจริงที่ว่า แม้แต่ในสังคม

เขาบอกว่า ฟังเทศน์หลวงพ่อกะหลายสัปดาห์ หลวงพ่อบอกเลยนะ บอกว่าไอ้ที่ว่าลามยศสรรเสริญมันเป็นของทางโลก แต่สัตว์มนุษย์มันก็ต้องกำหนดได้ด้วยประสบความสำเร็จในชีวิต

ถ้าประสบความสำเร็จในชีวิต ไอ้เนี่ยมันเป็นเรื่องธรรมดาอะ คำว่า “เรื่องธรรมดา” เวลาหลวงตาท่านพูดไป นกมันยังมีรังมีรัง แม่นกมันยังสร้างบ้านสร้างเรือนของมัน ทำไมมนุษย์จะสร้างบ้านสร้างเรือนไม่ได้ พระออกจากครอบครัวไม่มีบ้านไม่มีเรือน เป็นอารามิก ไม่มีบ้านไม่มีเรือน ไปอยู่ในอาวาส ก็อาศัยกุฏิอยู่เหมือนกัน

ถ้ามองเป็นธรรม เห็นไหม ในเมื่อมันเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ ของมนุษย์ เราเป็นคน เราก็ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้ามันได้มาด้วยความชอบธรรม มันได้มาด้วยสติด้วยปัญญา ไอ้เนี่ยมันเป็นบุญและบาป

ถ้าเป็นบาปเป็นกรรม ทำสิ่งใดก็ขาดตกบกพร่องมาตลอดไป ถ้าทำสิ่งใดแล้วประสบความสำเร็จ มันก็ได้มาด้วยความซึ้นบานไป ด้วยความซึ้นบาน ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ด้วยความเป็นธรรมากิบาล มันเป็นธรรม มันก็เป็นเรื่องปกติ

แต่เวลาถ้ามันไม่ได้อย่างนั้นสิ อยากแล้วไม่ได้ เห็นไหม มันเป็นทุกข์แล้ว อยากเสมอกันอื่น อยากเท่าเทียมคนอื่น

แต่ถ้ามันเป็นธรรมนะ

เสมอเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา

ต่ำกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา

สูงกว่าเขา สำคัญว่าสูงกว่าเขา สำคัญว่าต่ำกว่าเขา สำคัญว่าเสมอเขา

สำคัญ ทุกข์หมดเลย

ถ้ามันได้มาด้วยความชอบธรรม มันก็ได้มาด้วยความชอบธรรม ถ้าโลกเขาสรรเสริญ มันก็เป็นเรื่องโลกๆ แต่ผู้ที่เป็นธรรม มันเป็นเรื่องปกติธรรมดาของสิ่งมีชีวิต มันต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย แต่มันต้องเป็นผู้ที่ฉลาดไป

โมฆบุรุษตายเพราะลาภ ลาภยศสรรเสริญมันทำให้เราดีนรรแต่อดร้น มีความทุกข์ ความยาก ทั้งๆ ที่ยังไม่ต้องมีลาภมีสักการะหรือ แต่มันทุกข์มันยากเพราะความน้อยเนื้อต่ำใจ เพราะความทุกข์ความยากใจ

แต่เราทำหน้าที่การงานของเราด้วยสัมมาทิฐิ ด้วยความถูกต้องชอบธรรม ถ้ามันได้มา มันก็คือได้มา ถ้ามันได้มาด้วยความชอบธรรม มันก็เป็นสมบัติโดยความชอบธรรม ความชอบธรรมมันก็เป็นบุญ มันไม่ใช่เป็นบาป แต่ถ้าเป็นบาปๆ ความฉ้อโกง การฉ้อโกง การทำทุจริต นั่น มันได้มาด้วยความเป็นบาป แล้วเราจะได้มาเพื่ออะไร

ฉะนั้น เขาบอกว่า ทางเลือกใจ การเลือกเส้นทางมุ่งสู่ลาภยศสรรเสริญ ดูเหมือนจะเป็นหนทางที่ง่ายกว่า เป็นรูปธรรมที่จับต้องได้และประสบความสำเร็จได้ง่าย

ก็มันของสมมุติ

ความสมมุติ ถ้าพูดถึงการเมืองใจ การเมืองเขามีอำนาจเพื่อหาผลประโยชน์ไง มันง่ายกว่า แล้วเขาวัดกันตรงนั้นนะ วัดกันต้องประสบความสำเร็จ แย่งชิงผลงานกันใจ จะเอา ๒ ชั้น ๓ ชั้นอยู่นะ ผลงานใครก็ไม่วู้ บอกว่าเป็นของฉัน มันก็ดีขึ้นกันอยู่อย่างนั้นใจ พวกที่ว่าจะได้มาด้วยความถูกต้องชอบธรรมหรือผิด มันจะเอาอย่างนั้นนะ นี่พูดถึงทางโลก เห็นไหม

อีกอย่าง การวางตัวอยู่ในครอบครัวให้มันราบรื่น ให้มันไม่ถูกตำหนิจากบรรดาพ่อแม่พี่น้องและญาติบรรพบุรุษ

อันนี้มันกรรมของสัตว์ ถ้าอยู่ในครอบครัวที่เป็นธรรม เห็นไหม เกิดในประเทศอันสมควร เกิดในครอบครัวที่เป็นธรรม ถ้าพ่อแม่เป็นธรรม เขาต้องการให้ลูกมีความสุข เป็นอะไรก็ได้ให้มีความสุข แล้วถ้ามีศีลมีธรรม ท่านยิ่งชื่นใจ

การมีศีลมีธรรม ครอบครัวจะสมานฉันท์ ครอบครัวจะไม่มีการกระทบกระทั่งกัน สิ่งที่กระทบกระทั่งกันคือการขบถเหยียด คือการเห็นแก่ตัว คือการชิงดีชิงชั่ว แล้วครอบครัวก็เดือดร้อน แต่ถ้าในพี่น้องมีความสมานฉันท์ มีศีลมีธรรมเสมอกัน มีสติปัญญาเท่าทันกัน เป็นความสุข

นี่ในครอบครัว ถ้ามองถึงความเป็นธรรม มันมีความสุข ถ้ามองถึงว่าเราจะเอาแต่วัตถุเป็นตัวตั้งใจ เอาลาภสักการะเป็นตัวตั้ง โหมบรูษตายเพราะลาภ ลภยศสรรเสริญ

แต่ถ้าเป็นธรรมนะ ศิล สมาธิ ปัญญา แล้วมันเจริญแล้วเชื่อมด้วย เวลาคนมันทุกข์มันยากขึ้นมา มันอยากมีศีลมีธรรม พอมันประสบความสำเร็จในชีวิต มียศถาบรรดาศักดิ์ มันไม่ต้องการศีลธรรมแล้ว เพราะศีลธรรมทำให้มันชวนชวาย ให้มัน छोโงงไม่ได้มากกว่านี้ ถ้ามันรำมันรวแล้วไม่ต้องการศีลธรรมเลย มันจะเอาวัดเอาเปรียบ มันต้องการความเห็นแก่ตัว

โหมบรูษตายเพราะลาภ ลาภสักการะทำให้คนเสียหาย คนทำบาปทำกรรม แล้วมันไม่เป็นประโยชน์สิ่งใดเลย

ฉะนั้นบอกว่า แล้วถ้าในการประพฤติปฏิบัติธรรม แน่่อนว่าถ้ามันก้าวหน้าประสบความสำเร็จ มันจะมีความสุขที่มั่นคง แล้วใครรับประกันได้

อันนี้เป็นกรรมของสัตว์นะ มันเป็นกรรมของสัตว์ กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา ถ้ามันทำของมันมาที่ติงามขึ้นมาแล้วประพฤติปฏิบัติต่อเนื่องไป มันก็จะประสบเข้าสู่ความสำเร็จ แต่ถ้ามันไม่ประสบความสำเร็จ มันก็เป็นการสร้างฐาน สร้างกำลัง สร้าง เห็นไหม

พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย พระโพธิสัตว์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ ๔ อสงไขย เวลาท่านสำเร็จเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเทศนาว่าการใด เราเป็นคนवासน้อย อายุ ๘๐ ปี ศาสนานี้ เวลาท่านนิพพานไปแล้ววางไว้ ๕,๐๐๐ ปี พระศรีอริยเมตไตรย ต่ไปอนาคตกาล ๑๖ อสงไขย

ท่านบอกเลย อายุคนจะ ๘๐,๐๐๐ ปี อยู่ทางโลก ๔๐,๐๐๐ ปี เวลาประพฤติปฏิบัติสำเร็จเป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดาแล้ว เป็นพระศรีอริยเมตไตรย จะมีชีวิตอยู่อีก ๔๐,๐๐๐ ปี แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๕,๐๐๐ ปี แต่นี้ดำรงชีวิตอยู่ แล้วอยู่ในการดำรงชีวิต ๔๐,๐๐๐ ปี ท่านถึงบอกว่า เราवासน้อย वाสนน้อย

นี่คำว่า “๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย” มันแตกต่างกันอย่างนี้

แล้วเวลามนุษย์ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ สิ่งที่ถูกสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อดีต อนาคต อดีตมาอย่างไร ถ้ามาอย่างไร เราจะ

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังอย่างนั้น ถ้าเราจะประพฤติปฏิบัติ แล้วเอาอะไรเป็นเครื่องค้ำประกัน แล้วเวลาจิตใจของคนมันต้องทนทานกับคำเยาะเย้ย คำถากถางของคนรอบข้าง ของครอบครัว

มันเป็นอย่างนี้แหละ โลกธรรม ๘ มีลามเลื่อมลาม มียศเสื่อมยศ มันเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว ถ้ามันเป็น ถ้าคนที่มีอำนาจวาสนานะ เขาวัดของเขาเลย ถ้าเราเป็นคนที่มีอำนาจวาสนา เรามีสัจจะมีความจริง

ไอ้คนที่มันพูด มันถากมันถางนั้นนะ มันใคร แล้วจิตใจเขาสูงเขาต่ำแค่ไหน แล้วมหาใจที่มันปลิ้นๆ อยู่ แล้วเราต้องไปปลิ้นแข่งกับมันใช่ไหม ไอ้คนที่คดที่โกง ที่เขาร่ำเขารวย เขาร่ำรวยมาก เราก็ต้องไปคดไปโกงกับเขาใช่ไหม แล้วไอ้บาปไ้กรรมที่มันเกิดขึ้น ใครจะเป็นคนไปรับ

ถ้าเราเห็นอย่างนี้ละ ไอ้คนที่มันเยาะมันเย้ย มันถากมันถาง ก็เรื่องของมัน ก็เรื่องของเขา ก็เขาเห็นอย่างนั้น คนมีทัศนคติ มีความเห็นอย่างนั้นละ แล้วเราจะสละชีวิต เราจะสละตนเองเพื่อไปเป็นแบบนั้นละ

ถ้ามีอำนาจวาสนามันมีจุดยืนอย่างนี้ มันเห็นแล้วมันซ้ำๆ มันเหมือนเด็กๆ มันมาต่อว่าเรา เด็กๆ มันบอกเลย เราไม่ทำอย่างนั้นๆ แล้วซ้ำๆ

ถ้ามันมีอำนาจวาสนานะ มันฟังแล้วมันซ้ำๆ แต่ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา มันก็รวนเรเหมือนกัน ลมปากของคน ตีฉินนินทานี้สำคัญ

แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา อย่างเช่นครูบาอาจารย์เรา หลวงตาพระมหาบัวท่านประพฤติปฏิบัติของท่าน ท่านระลึกถึงหลวงปู่มันเลย เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติ เอาหลวงปู่มันเป็นธงชัยเลย เอาหลวงปู่มันเป็นที่พักพิงที่อาศัย เวลาไปหาหลวงปู่มันไ้

“มหามหาอะไร มาหามรรคผลนิพพานใช่ไหม มรรคผลนิพพานไม่อยู่ในอากาศ ในตำรา ในวัฒนธรรมประเพณี ไม่มีเลย มันอยู่ในหัวใจของคนต่างหาก”

หลวงตาพระมหาบัวท่านบอก ได้ยินชื่อหลวงปู่มันมาตั้งแต่ท่านยังเด็กๆ ท่านยังเป็นเด็กๆ แล้วเวลาท่านออกบวช ท่านออกศึกษา เวลาจะออกประพฤติปฏิบัติ ท่านชวนขวายเป็นหาหลวงปู่มันเลย

ท่านมีครูมีอาจารย์เป็นที่พึ่งที่อาศัย พ่อแม่ครูจารย์ แล้วพ่อแม่ครูจารย์ก็ปกป้องคุ้มครอง ท่านจนท่านประพฤติปฏิบัติจนถึงที่สิ้นสุดแห่งทุกข์ ท่านถึงเควพบูชาหลวงปู่มัน พ่อแม่ครูจารย์ เควพบูชาแบบสุดหัวใจเลย

นี่ถ้ามีครูบาอาจารย์อย่างนั้น เราก็มีคนคุ้มครองดูแล

แต่ถ้าเราเป็นฆราวาส เราอยู่กับครอบครัว เราจะทนคำเยาะเย้ยถากถางของคนรอบข้าง ในครอบครัวได้ โดยเฉพาะเด็กๆ เฉพาะเด็กๆ

เราก็ฝึกฝนตั้งแต่ตอนนี้ ฝึกฝนให้เขาเห็นถูกเห็นผิด แล้วเขาคิดได้เอง เขาคิดได้เอง เขามีเหตุผลโต้แย้งเอง เขามีเหตุผล มีสติปัญญาคุ้มครองหัวใจเขาเอง

ตอนนี้สำคัญที่ว่า เราบ๊อง เราอบรมบ่มเพาะให้เขามีทัศนคติอย่างไร ให้เขามองโลกอย่างไร ให้เขาเห็นคุณค่า คุณค่าของหัวใจ คุณค่าของธรรม คุณค่าของคุณงามความดี

คุณงามความดีเป็นนามธรรม ความดีๆ มัน ด.เด็ก สระอี มันเป็น ด.เด็ก สระอี แล้วใครจะคุ้มครองมันล่ะ

ก็พฤติกรรม เพราะการกระทำ เขาทำของเขา ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม คุณงามความดี ความเป็นธรรมนั้นจะคุ้มครองดูแลเขา ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ เอวัง